



**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1486/19-E

Název	Mateřská škola Svitavy, Československé armády 9
Sídlo	Československé armády 1645/9, Předměstí, 568 02 Svitavy
E-mail	ms.csarmady@svitavy.cz
IČ	70993025
Identifikátor	600101002
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Marie Havířová
Zřizovatel	město Svitavy
Místo inspekční činnosti	Československé armády 1645/9, Předměstí, 568 02 Svitavy Kollárova 643/7, 568 02 Svitavy
Termín inspekční činnosti	19. až 21. 11. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti provedené podle § 174 odst. 2 písm. b) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Svitavy, Československé armády 9 (dále škola) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny. K 1. lednu 2015 došlo ke změně názvu školy (dříve Speciální mateřská škola Svitavy), zanikly speciální třídy a děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou nyní zařazovány do běžných tříd mateřské školy. Vzdělávání je v současné době realizováno v pěti třídách, z nichž jedna sídlí v odloučeném pracovišti při zdravotnickém zařízení a je využívána dětmi hospitalizovanými na dětském oddělení Svitavské nemocnice. Provoz školy je stanoven od 6:00 do 16:00 hodin, na odloučeném pracovišti od 7:00 do 14:00 hodin. Škola má věkově homogenní i heterogenní třídy. V době inspekční činnosti škola evidovala 101 dětí. Povinné předškolní vzdělávání plní 37 dětí, z toho šest s odkladem povinné školní docházky. Ve škole je vzděláváno pět dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a jedno dítě s odlišným mateřským jazykem. Přijímány ke vzdělávání jsou také děti mladší tří let. Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „Pojďte si s námi hrát...“. Měsíční výše úplaty činí ve školním roce 2019/2020 pro děti s celodenní docházkou 400 Kč.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy ve své řídicí práci účinně využívá dlouhodobé odborné zkušenosti, znalosti a manažerské dovednosti. Svými postupy vede zaměstnance ke vzájemnému respektu a spolupráci. Promyšleně delegovala část kompetencí na zástupkyni, rovněž učitelky plněním určených přiměřených úkolů napomáhají bezproblémovému chodu školy. Častý kontakt ředitelky se zaměstnanci umožňuje operativní řešení provozních i výchovně vzdělávacích problémů. Zavedený informační systém uvnitř školy i směrem k zákonným zástupcům je funkční. Povinná dokumentace je vedena přehledně a v potřebném rozsahu, dílčí nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti.

Pedagogický sbor je plně kvalifikovaný a stabilní. V současné době vzdělávání zabezpečuje spolu s ředitelkou ještě deset učitelek, z nich jedna (s úvazkem hodinu denně k zabezpečení pobytu dětí venku) působí ve škole zejména jako školní asistentka a jedna na odloučeném pracovišti. Podporu dětem se speciálními vzdělávacími potřebami zajišťují čtyři asistentky pedagoga. Plán i realizace dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z potřeb školy a zohledňuje i studijní zájem učitelek. Poznatky ze vzdělávacích akcí i samostudia didaktických a metodických materiálů pedagogové vzájemně sdílí a aplikují do své praxe. Ke zkvalitnění pedagogického působení směřuje také hospitační činnost ředitelky a následně poskytovaná účelná zpětná vazba.

V uplynulém období došlo k postupné modernizaci školy i přilehlé zahrady. Třídy nabízí herní, pracovní i odpočinková centra, vybaveny jsou výpočetní a interaktivní technikou. Dostupné je množství hraček a didaktických pomůcek, pracovní výtvarného materiálu, dětské literatury i sportovního náčiní. Vhodným doplňkem pro vzdělávání dětí je učebna individuálního vzdělávání, keramická dílna nebo zimní zahrada využívaná ke sportu i odpočinku. Děti mají rovněž možnost pečovat o terarijní zvířata. Školní zahrada vybudovaná v přírodním stylu umožňuje po celý rok realizovat různorodé pohybové, rekreační a naučné aktivity. Škola disponuje prostory pro odkládání kočárků a invalidních vozíků. Vybavení třídy při zdravotnickém zařízení vyhovuje vzdělávacím činnostem a je průběžně doplňováno s ohledem na potřeby a specifika provozu.

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (s odlišným vzdělávacím obsahem pro odloučené pracoviště při zdravotnickém zařízení) je společným východiskem pro práci

jednotlivých tříd. Obvyklá vzdělávací nabídka je obohacována o řadu rozmanitých pohybových, poznávacích, preventivně-bezpečnostních, environmentálních a kulturních akcí, často ve velmi aktivní spolupráci s místními institucemi a partnery školy. Mnohé aktivity školy jsou zařazeny do tzv. mimořádných a projektových dní. Výchovu ke zdraví posiluje každoročně konaný plavecký výcvik, lyžařský kurz, návštěvy solné jeskyně, účast dětí na Sportovních hrách mateřských škol nebo pravidelně zařazovaná canisterapie pod dohledem proškolené učitelky. Všechny činnosti napomáhají naplňování rozličných vzdělávacích cílů a osvojování základů dílčích kompetencí prostřednictvím přímých zážitků. Nad rámec školního vzdělávacího programu se mohou děti seznamovat s anglickým jazykem, navštěvovat taneční či hudební kroužek.

Pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví včetně prevence rizikového chování jsou stanovena v interních dokumentech školy, děti jsou průběžně seznamovány s bezpečnostními riziky a tato tematika je přirozenou součástí vzdělávacího procesu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání probíhalo v souladu s obsahem tematického bloku rozpracovaného do třídního vzdělávacího programu. Vzdělávací nabídka zohledňovala všechny vzdělávací oblasti, a směřovala k naplňování klíčových kompetencí. V plánování konkrétních činností byla patrná cílená individualizace vzhledem k věkovému složení dětského kolektivu, v menší míře k možnostem a potřebám jednotlivců.

Průběh vzdělávání se vyznačoval příjemnou, vstřícnou a zejména tvůrčí atmosférou, která měla příznivý vliv na přirozené zapojení dětí do všech činností. Organizace dne byla plynulá, bez nadbytečných déletrvajících prostojů, nastavený režim umožňoval realizaci spontánních a řízených činností ve vyváženém poměru. Učitelky během dne uplatňovaly individuální, skupinovou i frontální výuku, někdy ale pouze s částečnou diferenciací požadavků s ohledem na individuální zvláštnosti dětí. Ve sledovaných aktivitách převažovalo integrované pojetí vzdělávání s využitím především učení prožitkového, situačního a hrou, smyslovým vnímáním, prostřednictvím pokusů a experimentování, nebo řešením problémových otázek. Při všech činnostech učitelky dávaly dětem jasné a srozumitelné pokyny, reagovaly na jejich přání a potřeby, osobní přístup vycházel z dobré znalosti dětí. Děti měly dostatečný prostor pro sdělování postřehů, vlastních nápadů a názorů, spolupráci a svobodné rozhodování při volbě hry. Vybíraly si z volně přístupných hraček, pomůcek, knih a výtvarného materiálu nebo z připravených didakticky zaměřených činností, které učitelky využívaly k ověřování a upevňování rozličných dovedností a znalostí. Součástí všech aktivit byl rozvoj logického uvažování, paměti, pozornosti a soustředění, zrakového, prostorového a smyslového vnímání, hrubé i jemné motoriky, dovedností předcházejících čtení a psaní. Přirozeně a nenásilně probíhala logopedická prevence, metodicky správně jsou vedena grafomotorická cvičení. Průběžně byly zařazovány hudební aktivity s doprovodem klavíru či kytary. Děti získávaly poznatky o těle a jeho zdraví, přírodních jevech a zákonitostech, prohlubovaly povědomí o střídání ročních období prostřednictvím jejich typických znaků. Učitelky využívaly ve velké míře pro děti atraktivní a podnětné učební pomůcky, knihy a hry, ve všech třídách také interaktivní panel. Pravidelně probíhají aktivity pohybové nebo zdravotně preventivní, k nim využívají učitelky také tělocvičnu v blízké základní škole. Část vzdělávání byla účelně provázána s pobytem venku, kde děti získávaly mnohé praktické zkušenosti, měly dostatek podnětů a příležitostí k vlastnímu objevování a prožitkovému učení. Při odpoledním odpočinku je respektována individuální potřeba spánku a relaxace, dětem jsou nabízeny klidové činnosti.

V průběhu dne bylo uplatňováno a vyžadováno dodržování společenských pravidel, zdvořilé chování a šetrné zacházení s knihami, hračkami a pomůckami. Děti byly vedeny k samostatnosti, zodpovědnosti a k dokončování úkolů. Hodnocení ze strany pedagogů působilo převážně motivačně. Ne ve všech třídách však měly děti příležitost vyjádřit spokojenost s realizovanou činností nebo zhodnotit vlastní úspěšnost.

S dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami pracovaly učitelky a asistentky ve skupině všech dětí i jednotlivě. Při činnostech zohledňovaly prostřednictvím vhodného přístupu jejich individualitu. Ostatními dětmi byly bezprostředně zapojovány do her a přirozeně vnímány jako součást kolektivu.

Vzdělávání v odloučeném pracovišti při zdravotnickém zařízení probíhá v samostatně vybavené místnosti i u lůžka hospitalizovaného dítěte. Míru zapojení dětí do vzdělávání určuje ošetřující lékař. Denní rytmus je zajištěn tak, aby vyhovoval potřebám dětí, zdravotníků, případně doprovodu dětí. Učitelka s ohledem na zdravotní stav zařazuje skupinové i samostatné formy práce. Aktivitu spontánní převažují nad řízenými, děti mají dostatek prostoru pro samostatný výběr hry, možnost ji dokončit nebo v ní pokračovat. Zvýšenou měrou se učitelka věnuje rozvoji individuality dítěte, respektuje jeho potřeby, schopnosti a tempo. Pedagogický styl je empatický, podporující a vsřícný. Podstatná část vzdělávání je věnována pracovním a výtvarným činnostem, práce dětí jsou vystavovány v prostorách nemocnice. Při vzdělávání dochází k intenzivní spolupráci se zákonnými zástupci dětí, kterým je dána možnost spoluúčastnit se na poskytovaných aktivitách.

Výsledky vzdělávání

Předškolní vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti dětí, o čemž svědčí jimi prokázané postupné osvojování praktických dovedností a intelektových schopností. V průběhu hospitací se děti projevovaly přirozeně, bez obav vyjadřovaly svoje požadavky a potřeby. Ve styku s dospělými dodržovaly základní pravidla společenského chování, k sobě navzájem se chovaly převážně kamarádsky, pomáhaly si. Vedly spontánní rozhovory, se zaujetím vyprávěly své zážitky, smysluplně odpovídaly na otázky, reprodukovaly básničky a písničky. Mladší děti komunikovaly s učitelkou bez zábran pomocí jednoduchých vět, starší děti se vyjadřovaly v souvětích, většina prokazovala bohatou slovní zásobu. Ve výběru aktivit projevovaly samostatnost v rozhodování. Promýšlely herní postupy, respektovaly názor druhého, k dosažení společného cíle spolupracovaly a navzájem se podporovaly.

V průběhu vzdělávání si děti vybavovaly dřívější poznatky a podle potřeby je prakticky využívaly. Zejména starší děti prokazovaly často nadstandardní vědomosti o přírodním, společenském i technickém prostředí. Dokázaly samostatně vyvodit závěry z aktivit či experimentování. Dobře ovládaly dovednosti předcházející psaní a čtení, rozlišovaly základní grafické tvary a symboly, chápaly časové údaje, základní číselné a matematické pojmy a souvislosti, třídily soubory podle daných pravidel, dokázaly složit celek z částí. Při plnění úkolů postupovaly podle pokynů, na činnosti se většinou soustředily a dokončily je i bez pomoci učitelky. Děti bez potíží zvládaly orientaci v prostoru a základní pohybové dovednosti, velmi dobře také manipulaci s běžnými pomůckami. Ve své tvorbě prokazovaly zručnost, představivost a fantazii. Část starších dětí již měla zafixován správný úchop kreslicího a psacího náčiní. Při stolování, sebeobslužných aktivitách, drobných úklidových činnostech a v hygienických návycích byly děti převážně samostatné.

Učitelky věnují pozornost vstupní i průběžné diagnostice dětí. Vedené záznamy poskytují dostatečný přehled o rozvoji v oblasti biologické, psychické a sociální, o individuálních projevech v chování i učení. Neobsahují však případně návrhy didaktické podpory pro další

období. Získané poznatky jsou využívány spíše v aktuálním pedagogickém přístupu nebo k posouzení školní zralosti, méně již k cílenému plánování individualizované vzdělávací nabídky. To je naopak patrné u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, pro které učitelky zpracovaly individuální vzdělávací plány v souladu s doporučeními školských poradenských zařízení. Zabezpečením vhodných podpůrných opatření napomáhají rozvoji dětí v jejich maximálních možnostech. Také u dětí s odkladem povinné školní docházky je znatelná snaha učitelek minimalizovat možné riziko školní neúspěšnosti, pro jednotlivce jsou v plánech pedagogické podpory stanoveny oblasti, které je třeba posilovat. Plán pedagogické podpory je zpracován i pro dítě s odlišným mateřským jazykem. Výraznou pomocí pro zmírnění adaptačních obtíží a ke sledování úspěšnosti dětí po zahájení povinného vzdělávání je dlouhotrvající, účelná a stále se rozvíjející spolupráce s blízkou základní školou.

Učitelky o průběhu a výsledcích vzdělávání informují zákonné zástupce. Využívají k tomu zejména každodenní osobní kontakt, třídní schůzky a řadu společných akcí, na jejichž organizaci a průběhu se rodiče často aktivně podílí. V případě potřeby jsou s nimi řešeny vzdělávací a výchovné potíže nebo doporučena odborná pracoviště. V rámci neustálého prohlubování spolupráce školy s rodinou byl v letošním školním roce založen také *Spolek rodičů a přátel školy*.

Závěry

Vývoj školy

- K 1. lednu 2015 došlo ke změně v názvu školy (dříve Speciální mateřská škola Svitavy), zanikly speciální třídy a děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou nyní zařazovány do běžných tříd mateřské školy,
- postupná modernizace školy a školní zahrady a zkvalitnění podmínek vzdělávání s ohledem na potřeby dětí.

Silné stránky

- Podnětné prostředí školy, vstřícná atmosféra při vzdělávání a empatický a podporující pedagogický styl pozitivně ovlivňují klima mateřské školy i osobnostní a sociální rozvoj dětí,
- četná a rozmanitá spolupráce se zákonnými zástupci, základní školou a dalšími partnery z řad místních institucí a organizací významně podporuje naplňování vzdělávacího programu a vizi školy.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Při plánování vzdělávací nabídky není vždy patrné cílené zohlednění individuálních možností a potřeb jednotlivců.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Dbát na větší účinnost pedagogické diagnostiky u všech dětí, zjištěné informace propojovat s třídním plánováním a přípravou individualizované vzdělávací nabídky,
- vytvářet příležitosti ke zhodnocení průběhu vzdělávání dětmi, vést děti k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Mateřské školy Svitavy, Československé armády 9, čj.:63938-14/OŠK-4304-2014/pej s účinností od 1. 1. 2015
2. Jmenování do funkce ředitelky mateřské školy s účinností od 1. 8. 2018
3. Jmenování do funkce zástupkyně ředitelky školy s účinností od 1. 1. 2009
4. Výjimka z nejvyššího počtu dětí ve třídách ze dne 21. 10. 2013
5. Školní matrika – školní rok 2019/2020
6. Školní řád mateřské školy, platnost od 1. 9. 2019
7. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání *Pojďme si s námi hrát...*, aktuální verze s platností od 1. 9. 2019
8. Třídní vzdělávací programy pro školní rok 2019/2020
9. Třídní knihy vedené ve školním roce 2019/2020
10. Rozhodnutí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání pro školní rok 2019/2020
11. Záznamy o dětech docházejících do mateřské školy (hodnocení individuálních výsledků vzdělávání) – výběr z dokumentace
12. Rozhodnutí o odkladech školní docházky na školní rok 2019/2020
13. Plány pedagogické podpory pro děti s odkladem povinné školní docházky
14. Individuální vzdělávací plány pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami
15. Přehledy docházky – školní rok 2019/2020
16. Záznamy z jednání pedagogické rady za školní rok 2018/2019 a 2019/2020
17. Rozpis přímé pedagogické činnosti ve školním roce 2019/2020
18. Dokumentace vztahující se k vlastnímu hodnocení školy
19. Vybraná dokumentace týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví dětí platná k datu inspekce
20. Záznamy z hospitační činnosti ředitelky za školní rok 2018/2019 a 2019/2020
21. Doklady o vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků mateřské školy
22. Inspekční zpráva, čj. ČŠIE-4/14-E ze dne 31. 1. 2014

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický

inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Lenka Káráská, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Lenka Káráská v. r.

Bc. Jan Kozák, kontrolní pracovník

Bc. Jan Kozák v. r.

V Pardubicích 11. 12. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Marie Havířová, ředitelka školy

Mgr. Marie Havířová v. r.

Ve Svitavách 13. 12. 2019